

BEHOED- EN GENEESMIDDELEN
TEGEN DEN
CHOLERA-MORBUS,
DE
KINKHOEST
EN
KANKERKLIEREN.

MET EENE PLAAT.

EEN GESCHENK AAN MIJNE
NATUURGENOOTEN.

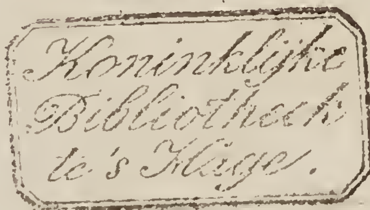
DOOR

B. J. Meijer.
Magnetiseur te Amsterdam.

ROTTERDAM,
Bij T. J. WIJNHOVEN HENDRIKSEN,
1831.

Aan den Binder:

De Plaat moet op Bl. 19 geplaatst worden.

INLEIDING.

Reeds voorlang was het mijn voornemen om mijn gevoelen nopens de behandeling der vreesselijke kwaal, onder den naam van Cholera-Morbus *of Braakloop bekend, door den druk in 't licht te geven; doch ik vleidde mij steeds dat door dezen of genen geordenden geneesheer de middelen zouden gevonden worden, om dezelve doelmatig te behandelen of liever in hare geboorte te stuiten; of wel dat men een algemeen geneesmiddel zoude hebben aan de hand gedaan, om in alle huisgezinnen, waar de C. M. zich mogt vertoonen, oogenblikkelijk te kunnen aanwenden; want het is gebleken dat deze ziekte dadelijk, wanneer zij zich openbaart, geneeskundige hulp noodig heeft, terwijl het niet mogelijk is altoos den arts zoo terstond bij de hand te hebben. Het is te onderstellen dat menige lijder, die nu voor de woede der kwaal bezwijkt, zoude kunnen gered worden, wanneer hij op het oogenblik, dat de eerste beginselen der ziekte zich openbaren, op eene doelmatig geneeskundige wijze behandeld werd.*

Na langdurig eigen onderzoek en het oplettend lezen van alles, wat tot nog toe over de behande-

ling van den Braakloop is in het licht gegeven, vleije ik mij eindelijk een eenvoudig en schadeloos middel te hebben gevonden, om die vreesselijke ziekte te genezen; en inzonderheid om haar in de geboorte te vernietigen. Ik durf, op grond van mijne ondervinding, hopen dat ik mij in mijne verwachting niet zal teleurgesteld zien.

Schoon ik geene doktorale graden aan eenige hooge school genomen heb, vrees ik toch niet dat iemand mij van geneeskundige kennis, zoo min theoretisch als practisch, ontbloot zal wanen, daar ik mij van het jaar 1815 *af uitsluitend aan de beoefening dier studien heb toegewijd, en vooral het* dierlijk magnetismus *en* somnambulismus *aan de geneeskunde dienstbaar heb trachten te maken. Het is bekend dat ik hierbij geene moeite en zorgen ontzien, en mij het gemis van alle eigen levensgenot bestendig getroost heb, om mijn ernstig doel, het welzijn mijner natuurgenooten, te mogen bereiken.*

Men weet dat ik, in den loop mijner praktijk, veelvuldige kwalen heb behandeld, en genezingen tot stand gebragt, bij welke de hulp der kundigste geneesheeren vruchteloos was aangewend geworden. Ik heb zelfs meer dan eens, met het gelukkigste gevolg, kwalen behandeld, welke nog niet aan anderen waren voorgekomen, en waarvan de beschrijving in mijne Merkwaardige Waarnemingen *gevonden wordt.*

Thans vermeen ik niet langer te mogen wach-

ten met mijne geneeskundige behandeling van den Cholera-Morbus, *opdat men het middel in tijds kunne beproeven, en zich voorzien van de behoedmiddelen, welke de weldadige natuur ons op eene zoo geheel eenvoudige wijze schijnt aan de hand te bieden, ter bestrijding eener kwaal, die ons reeds zoozeer van nabij bedreigt, en welke in het naburig Pruissen dagelijks hare beklagenswaardige slagtoffers ten grave sleept; — eener kwaal, die men tot heden slechts te keer heeft pogen te gaan, door de geweldadigste en gevaarlijkste middelen, die veeltijds erger dan de ziekte zelve waren, en slechts de martelingen der lijders, bij eene schijnbare genezing, verlengden; terwijl hetgene door mij opgegeven wordt, geheel eenvoudig is, en als 't ware door de natuur zelve wordt aan de hand gedaan, zoodat men hier weder de gulden spreuk van* Boerhaven *bevestigd ziet:* » Het Eenvoudige » is het kenmerk van het Ware." (*)

Ik kan voor mij zelven geen' redelijken twijfel meer koesteren omtrent het wèl slagen van het door mij voor te stellen middel, daar ik mij nog kortsgeleden van deszelfs heilzame uitwerking heb mogen overtuigen, bij eene lijderes, bij welke al de porien (zweetgaten,) zoodanig ver-

---

(*) *Simplex sigillum veri.* Men leest deze spreuk in de winkels der meeste artsenijmengers, maar het is in het belang der lijdende menschheid te bejammeren dat zij nog zoo weinig in praktijk wordt gebragt.

stopt waren, dat de sterkste middelen haar geene de minste uitwaseming konden bezorgen, terwijl dezelve zich reeds na het gebruik der eerste kop van het door mij voorgestelde middel vertoonde, en zoo sterk toenam, dat zij, toen het fleschje half geledigd was, reeds op haar bed in 't water scheen te zwemmen. De kramppijn verdween, en de natuur herstelde zich volkomen.

Men zoude dit middel zelfs met nut kunnen aanwenden voor lijders, bij welken het rheumatismus naar binnen is geslagen, en zich bij de maag of het middelrif heeft geplaatst, of bij welke de zinkingstoffen zich bij het hart of daaromtrent hebben vastgezet; waar de hevigste kramp zich vertoont en de zenuwvaten verstopt zijn; men zal zich terstond bij het gebruik van de heilzame uitwerking kunnen overtuigen.

Ziet daar, waarde natuurgenooten, wat onderzoek en ondervinding mij geleerd hebben! Om niet heb ik het middel ontvangen, om niet zal ik het ook u mededeelen; en Hij, de Almagtige, in wiens handen leven en dood zijn, gebiede over hetzelve zijnen Zegen!

B. J. MEIJER.

Amsterdam,
September 1831.

GENEES- EN BEHOEDMIDDEL

TEGEN DEN

CHOLERA-MORBUS

OF

BRAAKLOOP.

De ziektekennis, welke ik mij durf beroemen te bezitten, heb ik aan geene afgetrokkene bespiegelingen te danken, noch is mij dezelve op eenige hoogeschool uit boeken geleerd. Slechts aan mijne eigene ondervinding, aan de beoefening der natuur, aan de behandeling van den mensch zelven, moet ik alles dank wijten, wat ik van den mensch weet, en wat ik, zoo veel mijne krachten toelaten, tot welzijn mijner medemenschen poog aan te wenden. Ik bevind mij dus in eene geheel andere betrekking als diegenen, welke, na eenige jaren aan eene akademie (om 't even op welke wijze,) doorgebragt te hebben, het uitsluitende regt meenen te bezitten, om de geneeskunde systhemathisch uit te oefenen, om 't even wat er dikwijls van hunne lijders wordt, en die zich zelven de eer geven van hetgene de weldadige natuur menigmaal zonder hunne tusschenkomst nog veel beter en spoediger zou-

de verrigt hebben. Tot dezulken, behoor ik niet! Ik heb mijnen eigenen weg bewandeld, en voor hetgene ik hier opgeef stel ik ook alleen mij zelven, — niet de heeren Professoren, wier lessen ik niet ontvangen heb, — verantwoordelijk.

Het geheel eenvoudige, door de natuur zelve aangewezen middel tegen den Cholera (immers zoo veel ik het bespiegelend en bij gevolgtrekking heb kunnen opmaken,) schijnt gelegen in eene uitdrijving van het kwaad, langs zachte wegen, door de porien (zweetgaten) des ligchaams van den lijder. De ziekte toch schijnt gelegen in een bederf dat zich aan de vochten mededeelt, zonder eenen geredelijken uitweg te kunnen vinden. Dit bederf moet niet in het ligchaam onderdrukt of met geweld tegen gegaan, maar door een eigenaardig middel naar buiten gedreven en weggenomen worden. Het is dit middel dat ik in de volgende bladen opgeef en van welks goede uitwerking ik mij verzekerd mag houden.

Men neme eene genoegzame hoeveelheid *paardenvijgen,* van een gezond paard, liefst van een hengst of ruin, die in eene zuivere stal gezond voedsel gebruikt. Men perse dezelve uit, in schoone linnen lappen, en vermenge het sap, dat er uit komt, met een derde gedeelte zoete witte wijn; bij elken kop van het vocht voege men een theelepel anijspoeder, of gebruikt in plaats daarvan anijs-olie, waarvan men op eene hoeveelheid van een groote kop zeven of tien droppelen bezigt, naar ge-

lang van den persoon die het middel gebruikt. De anijspoeder of de anijsolie, bevordert de opening der porien (zweetgaten). Bij gebrek aan witte wijn kan men ook het uitgeperste sap, in dezelfde hoeveelheid, met de beste gevolgen alleen gebruiken, want dit is het hoofdingredient ter genezing der ziekte, daar het de beginselen van het bederf der sappen weg neemt, en de transpiratie bevordert. De witte wijn dient alleen tot verzachting en tempering van het heete middel, doch doet op zich zelven geen nut. Het anijspoeder, of de anijsolie is van meer belang, doch ook niet volstrekt noodig. Het uitgeperste sap der paardenvijgen is op zich zelven een onbegrijpelijk sterk werkend middel, dat alle ontsteking in het bloed en alle besmettingen door de huid uitdrijft, zoodra de uitwaseming (het zweeten), dat al spoedig na het gebruik van het middel volgt, daar is; ja, die kracht is zoo sterk, dat men al dadelijk bij de *evaporatie* de lucht van het sap rieken kan; en wanneer dit gebeurt, mag men zich ook vleijen dat men het gevaar te boven is gekomen.

Men gebruikt van dit middel om het kwart uur een klein theekopje; (de hoeveelheid moet naar het getal en de jaren van den lijder gewijzigd worden) zoodra de uitwaseming plaats heeft, neemt men om het uur of om de twee uren een kop, en vermindert de hoeveelheid naar gelang dat de uitwerking toeneemt, tot dat de laatste volkomen is, wanneer men met het gebruiken van het middel kan ophouden.

Zoodra het middel is toegediend legt men op de maag van den lijder eene zeemen pleister van enkele kleefzalf, die dik bestrooid is met safferaan; men kan zich desnoods ook van de enkele safferaan bedienen, doch een zeemen pleister is beter, om dat zij de kracht meer bepaalt en naar binnen doet werken (1).

Voorts legt men warme, met jeneverbessen doorstoomde, lappen van wol of flenel op den buik des lijders. Om die lappen goed te doorstoomen neemt men eene nieuwe aarden pan, en vult dezelve ter hoogte van twee vingeren, met drooge jeneverbessen; op de bessen legt men, zoo luchtig mogelijk, de flenellen of wollen lappen, en plaatst het deksel er op, dat de pan digt gesloten is; dan plaatst men ze op een goed geglommen, niet rookend, vuur, en zoodra de lappen geheel doorstoomd zijn, legt men ze op den buik van den lijder; dit moet telkens herhaald worden, de eene heete lap over de andere heen leggende, tot dat de uitwerking genoegzaam toont dat dit middel niet meer noodig is.

Het zoude een nuttig middel zijn de beenen van den lijder op dezelfde wijze, met doorstoomde lappen, die er omgewonden worden, te verwarmen, en de voeten in een warm gemaakt, bereid schaaps- of lamsvelletje te wikkelen. In allen gevalle is het noodig de voeten zeer warm te houden, waardoor de stoving, die de genezing daarstelt, bevorderd wordt.

---

(1) Het dragen van safferaan op de maag is ook zeer heilzaam voor degenen die vatbaar zijn voor zeeziekte; het doet de braking ophouden, en herstelt de werking der maag.

Men bedriege zich echter niet, met te onderstellen deze middelen *alleen* genoegzaam zouden zijn: zij dienen slechts tot bijwerk. Het voorname, — het eenige, dat de genezing moet daarstellen is het uitgeperste sap der paardenvijgen; een middel, dat even heilzaam als onschadelijk is.

Mogt er, zoo als veelal bij de epidemische (aanstekende) ziekten gebeurt, *diarrhea* (zware stoelgang) plaats hebben, dan neme men een theekop warmgemaakte (*niet* gekookte) zoetemelk, en menge daarin een versch hoenderei met het wit, twee theelepeltjes witte suiker, en een fijn gestootte kruidnagel. Bij branding aan het *fondament* besmeert men het deel met goudglid en rozenzalf, van elk even veel, of legt het er met een zuivere linnen lap tegen, dat nog beter is, en de ontsteking zal spoedig ophouden.

Bij het eerste gebruik van het hierboven opgegeven middel zal de *diarrhea* meestal hersteld zijn; is dit echter het geval niet, dan kan men het middel, dat op zich zelf geheel onschadelijk is, herhalen, tot dat het zijne uitwerking doet.

Wanneer de lijder herstelt is, moet dezelve alvorens verschoond te worden, met warme Cholera-jenever met een doek gewasschen geworden.

Ik heb nu het middel opgegeven, zoo als het, mijns inziens, bij het ontstaan der noodlottige ziekte behoort aangewend te worden; doch men kan het ook als *behoedmiddel* gebruiken. God beware ons dierbaar vaderland, dat reeds zóó veel geleden heeft, voor rampen, die niet van menschen ko-

men, en waartegen wij ons niet met het zwaard in de vuist verdedigen kunnen; maar mogt het Hem behagen ons op deze wijze te beproeven, dan zal het ook gewis Hem welbehagelijk zijn als wij de middelen aanwenden, die Hij zelf, tot afwering van het onheil, in onze hand gesteld heeft.

Tot behoedmiddel tegen den *cholera-morbus*, op die plaatsen waar hij zich vertoont, kan men ook het opgegevene *arcanum* aanwenden. Men neme dagelijks een of meer koppen (naar dat het gestel zulks schijnt te vorderen, want het is in allen gevalle onschadelijk,) van het opgegeven middel, maar altoos bij het naar bed gaan, en legge een verwarmende, met safferaan bestrooide pleister, op de maag, en een flanellen lap over de borst en buik. Deze lap moet met mastik en wierook doorstoomd en dagelijks vernieuwd worden.

Misschien zijn er onder mijne lezers die walgen op de gedachte van het sap van paardenvijgen te gebruiken. Zij zouden zich bedriegen! Kan dit gebruik, hoe viesch het schijnen moge (1), in de allerminste vergelijking gesteld worden met de verschrikkelijke, meestal doodelijke kwaal, die men er door voorkomt of wegneemt? Het paard is het rein-

(1) Ik wil hier niet eens spreken van de groene kaas, die, zoo als iedereen weet, met sap van schapenkeutels bereid wordt, maar laat elken beschuitbakker, die op zijn luchtig deeg roemt, eens op zijn geweten betuigen hoeveel *paardenvijgen* hij dagelijks gebruikt, en hoeveel moeite hij zich somtijds moet geven, om ze versch en van een' goeden stal te krijgen.

ste dier, en leeft van het zuiverste voedsel; maar al ware dit niet zóó, wie zoude zich dan niet nog gaarne eene voorbijgaande walging getroosten om den dood, — en zulk een' pijnelijken, ellendigen dood te voorkomen? Het is hier de vraag niet van *smaak* maar van *pligt;* en levensbehoud is de eerste pligt van elk redelijk wezen.

Ik zelf heb meer dan eens dit middel gebruikt, dewijl ik begreep dat het noodig was, en ik heb er de heilzame uitwerking van ondervonden. Telkens als ik het des avonds nam, bevond ik mij den volgenden morgen veel frisscher en opgeruimder. Ik merk hierbij aan dat dit middel inzonderheid geschikt is voor hen, die aan lever- en uitdroogende ziekten lijden.

In mijne volgende *Merkwaardige Waarnemingen,* die ik nog dit jaar hoop in het licht te geven, zal ik van dit middel, gelijk ook van vele andere, bijzondere melding maken.

Als een behoedmiddel op plaatsen, waar men zich voor de besmetting der *cholera* bevreesd maakt, kan men zich van het volgende aftreksel bedienen, die ik met den naam van *cholera jenever* bestempeld heb:

Men neme een handvol knoflook.
» » dragon.
» » kruis en muntkruid.

Dit laat men gedurende vier en twintig uren op eene warme stoof trekken, op eene flesch goeden

jenever, en wascht er warm gemaakt de ledematen mede vóór het verschoonen.

Tot *cholera azijn* neemt men:

Een handvol knoflook.
» » dragon.
Twee stuks spaansche peperbollen.
½ oud lood laurierbladen.

En laat het op dezelfde wijze op eene flesch gewone azijn trekken.

Dit middel wordt gebezigd tot besprenging en natmaking van verfrisschende doeken; om te ruiken, de slapen en polsen nat te maken; men kan zich geen denkbeeld vormen van de verfrissching welke het te wege brengt.

Wat de verschijnselen bij den *cholera-morbus* en de voorafgaande gewaarwording betreft, daarvan heb ik minder kennis, dewijl ik nooit in de gelegenheid geweest ben om de ziekte persoonlijk te behandelen. Alleen heb ik mij zooveel mogelijk met derzelver aard trachten bekend te maken door het lezen der werken van anderen, als van den hoogleeraar VAN DER BREGGEN, C. Z. den duitschen geneesheer BEHREND, de stukjes door het gouvernement uitgegeven, enz. Na deze werken oplettend onderzocht en met elkander vergeleken te hebben, is het mij voorgekomen dat de kwaal veel overeenkomst heeft met alle besmettende pestziekten, die van brakingen, *diarrhea*, kramppijnen, doodelijke benaauwdheden, enz. vergezeld gaan. Ik heb lijders aan de pest of geele koorts bijgewoond, wier braaksel zoo zwart zag als inkt of roet,

en zeer schuimachtig. Sommigen loosden eene taaije slijmstof, met bloed vermengd; eenigen bleven plotseling dood, somtijds onder het braken. De ligchamen waren bedekt met zwarte en paarsche vlekken: blijken van oogenblikkelijk bederf. Zelden stierven de lijders bij hunne volle vermogens; ik heb er echter twee bijgewoond, die tot het einde toe bij hunne kennis waren. In het jaar 1802 heb ik in *Demerarij* de pest of geele koorts, zoo als men het noemen wil, in den ergsten graad bijgewoond. Er stierven zoo veele menschen, en wel meest onder de militairen, dat men ze niet behoorlijk ter aarde konde bestellen, de lijken werden met veertig of vijftig te gelijk, geheel naakt, als krengen naar den oever gesleept, en in schuiten naar de overzijde der rivier gebragt, waar ze door de negers begraven, of met hoopen te gelijk in een groot gat geworpen werden. Na dat ik mij acht maanden in *Demerarij* had opgehouden, werd ik zelf door de pest aangetast, zonder vooraf iets te gevoelen dan eenige drukking op de oogleden. Ik geraakte dadelijk geheel buiten kennis, en was, volgens getuigenis mijner vrienden, die mij naar het pesthuis vervoerden, zeer verwilderd en opgezet. Na verloop van negen dagen kreeg ik mijne kennis terug, en bevond mij doodelijk zwak, maar herstelde toch spoedig, waar het gebruik van rijnschen wijn veel aan toebragt. Intusschen bleef ik nog langen tijd eene zwakheid overhouden, en werd door binnenkoortsen gekweld, die naar geene

middelen wilden luisteren, en waartegen ik alleen baat vond door verandering van lucht. Al verwijdert men zich slechts een' afstand van zes of acht uren, dan neemt men terstond in krachten toe, dit weet ik bij eigene ondervinding. Zoo lang ik mij in de crisis bevond was het onmogelijk mij eenige geneesmiddelen te doen gebruiken, en toen ik weder bij mijne kennis was, nam ik alleen versterkende middelen, zoodat de natuur zelve mij gered heeft. Ik heb dit hier bijgevoegd ten bewijze dat ik, schoon den eigenlijken zoogenoemden Cholera-Morbus nimmer bijgewoond hebbende, geenszins onbekend ben met soortgelijke, pestaardige ziekten.

Wat de geneesmiddelen betreft, welke de gewone geneeskunde tegen den Cholera aanwendt, zoo als ik dezelve in de werken van den hoogleeraar VAN DER BREGGEN, C. Z. en anderen vinde opgegeven, kan ik mij over derzelver aard niet genoeg verwonderen en bedroeven. Het is er verre van af dat ik de bekwaamheid dier heeren in den minsten twijfel zoude trekken, of iets tot hun nadeel willen zeggen, immers het is blijkbaar dat zij zelven nog niet persoonlijk met den Cholera bekend zijnde, (en mogten zij het in ons vaderland nimmer worden!) slechts hebben overgenomen wat Duitschers en andere buitenlanders deswegens hebben te boek gesteld, doch men ijst op het lezen dat aan lijders, die reeds met de vreesselijkste benaauwdheden moeten worstelen, nog eene zoo groote hoeveelheid

opium en bederfelijke kwik moet worden toegediend, dat zij eerder geschikt schijnt om den dood te bevorderen dan om de gezondheid te herstellen. 't Zoude buitendien, immers bij eene groote besmetting, onmogelijk zijn al de voorgeschrevene behoed- en geneesmiddelen naar te komen, daar men alsdan in elk huis wel een' afzonderlijken geneesheer en heelmeester zoude noodig hebben. Het komt mij voor dat de nablijvende zwakte bij lijders, die zoogenaamd hersteld zijn, grootendeels moet worden toegeschreven aan het gebruik dier hevige en schadelijke middelen, welke het ligchaam te veel doen lijden. Het is algemeen bekend dat de opium een verdoovend middel is, dat de geheele natuur en het bloed doet stilstaan, en in een werkeloozen toestand brengt, ja zelfs de porien (zweetgaten) belet om de uitwaseming door de huid te bevorderen. Het spreekt van zelve dat als er bederf in het ligchaam aanwezig is, dat bederf door zulke middelen wel verdoofd of onderdrukt, maar geenszins verdreven wordt, zoodat het in het ligchaam blijft, of wel zich door hevige braking en diarrhea met geweld een' uitweg baant, die veelal doodelijke gevolgen heeft.

Ik herhaal het, dat ik aan niemand eenig verwijt wil doen, maar alleen als mijn gevoelen in bedenking geven of het aanwenden van opium en kwik niet nadeelig en ten minste gevaarlijk zij. Wat mij betreft ik zoude mij liever bedienen van eenvoudige uitwasemende middelen, zoo als ik

hier heb voorgeschreven, welke de natuur zelve schijnt te wettigen, en die althans zeker geene nadeelige gevolgen kunnen na zich slepen.

Ik moet hierbij nog doen opmerken, dat verschillende luchtstreken dikwijls eene verschillende geneeswijze noodzakelijk maken. Het is bekend dat het aanwenden van kwikmiddelen in warme landen zeer algemeen en veelal nuttig bevonden is, maar welke gevolgen die zelfde middelen in koudere luchtstreken hebben, is maar al te zeer door de ondervinding bevestigd, dan dat ik hierbij langer zoude behoeven stil te staan.

Ik zoude hier nog de gewone behoedmiddelen die men tegen de besmetting behoort aan te wenden kunnen bijvoegen, maar behalve dat dezelve in al de andere werkjes over den Cholera gevonden worden, is het mij ook voorgekomen dat zij weinig of niets verschillen van die, welke tegen andere besmettelijke ziekten, als rotkoortsen, enz. worden voorgeschreven als daar zijn een geregeld, matig en arbeidzaam leven, reinheid van het ligchaam en opbeuring van den geest; onthouding van spijzen en dranken die ligtelijk tot gisting overgaan, en van een' zuurachtigen, waterachtigen of sterkverkoelenden aard zijn, enz. Diegenen welke hier omtrent zich echter nader mogten willen inlichten kan ik het best verwijzen naar het traktaatje, door de commissie op last van het gouvernement uitgegeven, onder den titel van: *Aanwijzing ter bewaring van de gezondheid onzer voorbehoeding van de aansteking*

van den Aziatischen Braakloop of Cholera, in 's Gravenhage ter algemeene 's lands drukkerij.

Ik acht dus mijne taak voleindigd. Mogt ik met het uitgeven dezer bladen in der daad eenig nut gesticht hebben; en als het den Hemel behaagt ook ons dierbaar vaderland met de verschrikkelijke pest uit het Oosten te bezoeken, mogt het dan blijken dat het door mij opgegeven middel wezentlijk nuttig is ter bestrijding dier kwaal! Maar oneindig meer zal ik mij verheugen, wanneer wij bevrijd blijven van een' ramp, welks gevolgen niet te berekenen zijn, Daar het middel van paardevijgensap buitendien in verscheidene gevallen, gelijk ik heb opgegeven, met zooveel nut kan aangewend worden, durf ik mij toch vleijen dat mijne landgenooten mij deszelfs bekendmaking dank zullen weten, en alsdan zal ik altoos mogen rekenen dat deze bladen niet vergeefs geschreven zijn.

MIDDEL

TEGEN DEN

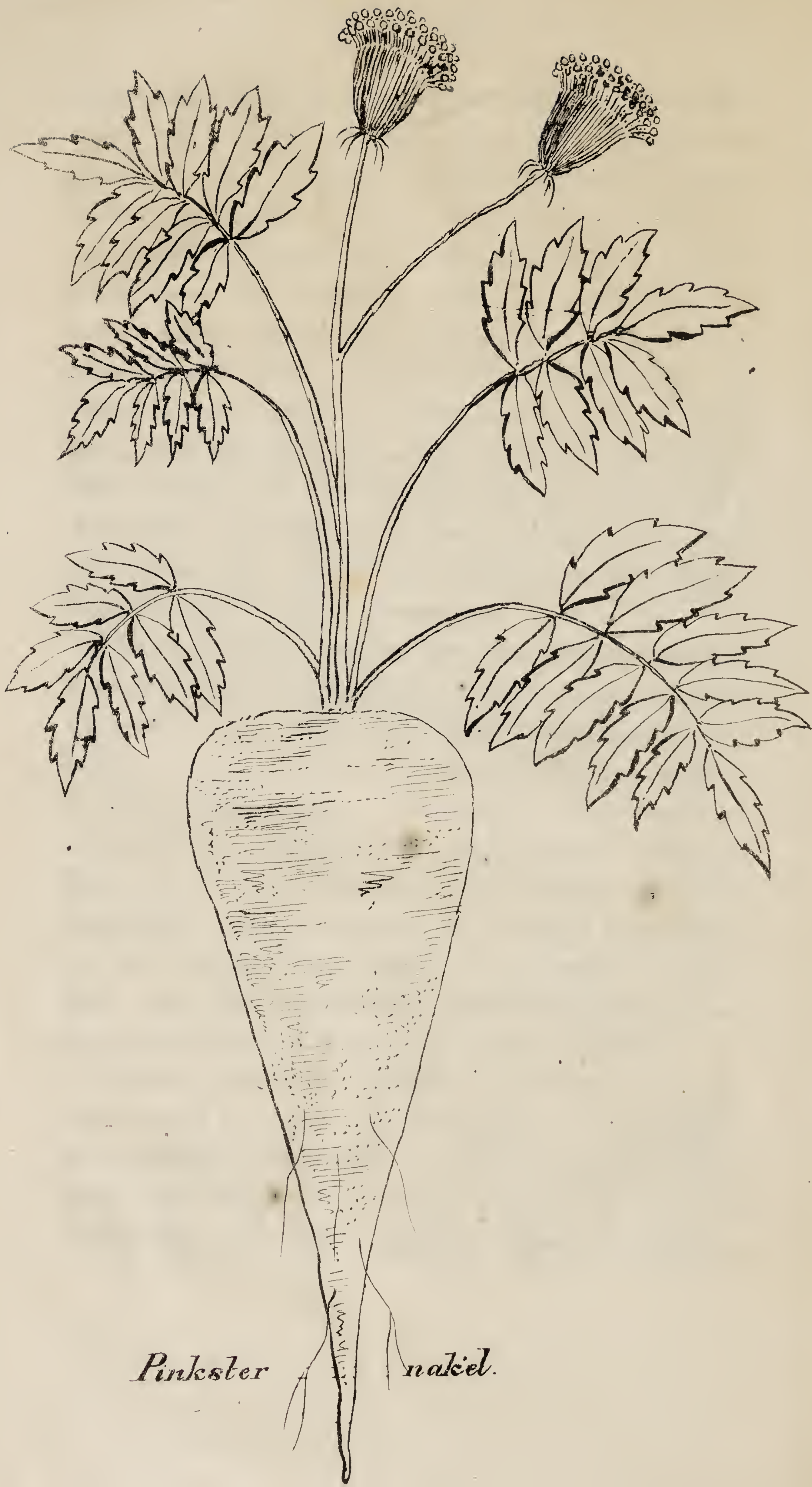
KINKHOEST.

Menigmaal ben ik getuige geweest van hetgene kleine kinderen door den KINKHOEST moeten lijden. Ik zag de arme, jonge lijders met de he-

vigste benaauwdheden worstelen, zelfs eer zij nog in staat waren hun leed door woorden te kennen te geven, of iets te vragen dat hun tot lafenis zoude kunnen verstrekken; — ik zag de ouders en bloedvrienden jammerend de handen wringen, en vruchteloos naar het middel zoeken, al moest het ook tegen goud opgewogen worden, dat hunne lievelingen konde baten, hunne smarten verzachten, en somtijds hun dierbaar leven redden; — Ik heb het gezien hoe de arme wormen dikwijls het slagtoffer werden van eene kwaal, daartegen geen middel scheen gevonden te kunnen worden; — ik heb de tranen der ouders zien vloeijen en mijn eigen hart is diep bewogen geworden.

Het is de pligt van den Arts niet slechts den gebaanden weg te bewandelen, en het voor rekening diergenen, van welke hij zijne kennis verkregen heeft, te laten, welke de gevolgen zijner aangewende middelen zijn, maar vooral ook om zelf te onderzoeken wat bij elke voorkomende gelegenheid nut kan aanbrengen; wat van het oude als schadelijk moet verworpen of als goed behouden, en wat er bij dient gezocht en gevonden te worden, om het gewenschte einde, de genezing der bestaande kwaal of krankheid, daar te stellen.

Van dit gevoel doordrongen heb ik mij aan het werk gezet, om een middel tegen de vreesselijke en gevaarlijke KINKHOEST te zoeken, en het is, mij met Gods hulp, niet slechts gelukt om iets tot verzachting der arme jeugdige lijders te vinden,

Pinkster nakel.

maar zelfs het middel om hunne kwaal, in een' zeer korten tijd, geheel weg te nemen. Ik heb dit middel aan mijne voormalige, onvergetelijke *Somnambule*, mejufvrouw STEFFENS, te danken; en geef het mijnen stad en landgenooten over, met de overtuiging, dat het, wel aangewend en zonder bijkomende omstandigheden, onfeilbaar is. Terwijl ik hierbij alleen de aanmerking wil herhalen, die ik in mijne opgave van het middel tegen den *Cholera-Morbus* of *Braakloop* gemaakt heb, dat, namelijk, de natuur zelve om de eenvoudigste en beste middelen aan de hand geeft, ons het kwaad, dat zich in de natuur voordeet, te bestrijden.

Men neme Tamme Pinksternakelwortel (1) (*Pastinaca Sativa*) ¾ ℔ oud gewigt (ruim 3½ once Nederlandsch) (2), de wortels schoon afgewasschen, doch niet geschrapt. Men snijdt ze vervolgens aan dobbelsteenen, en kookt ze in zuiver water, ter

(1) De Pinksternakel is een witte wortel, die veel gelijkheid heeft met den Peterseliewortel, doch korter en dikker is. Er bestaat nog een andere witte wortel van dezelfde gedaante als de geele peen, doch deze is het niet. Schoon men ze des noods ook gebruiken kan, maar de benaming *Pastinaca Sativa* is genoeg bij de apothekers (schoon ze hun niet voorgeschreven wordt) bekend, om er zich niet in te vergissen.

(2) Ik kan hier geen ander dan gewoon gewigt opgeven, daar de heilzame *Pastinaca Sativa* in de *Pharmacopea Belgica* volstrekt niet gevonde wordt.

hoeveelheid van eene goede flesch. Als de wortel gaar is, doet men er twee lood (oud gewigt) zoethout bij, en laat het nog een uur trekken; niet koken. Dan perst men het sap door een zuivere linnen doek uit, en geeft aan den lijder nu en dan een lepel vol of een theekop in, meer of minder. naar dat hij sterk of oud is, of de hevigheid der kwaal het schijnt te vorderen. Men behoeft hieromtrent niet bloôhartig te werk te gaan, want het middel is op zichzelven volkomen onschadelijk, en heeft buitendien het voorregt dat het aangenaam van smaak is, zoodat de kinderen er, gelijk anders dikwijls gebeurt, niet tegen walgen, maar het integendeel gaarne innemen; de borst moet men met vierdubbeld neteldoek beleggen.

Het middel moet altoos op eene koele plaats geborgen worden, daar het anders aan bederf of verzuring onderhevig is.

Men kan dit zelfde middel, met het beste gevolg, aanwenden bij alle verkoudheden, die met hoesten gepaard gaan. Lieden van jaren kunnen er, zoo 't noodig is, een flesch daags van gebruiken, en zij zullen er altoos baat bij vinden.

Moge ook deze mijne poging, om belangeloos tot welzijn mijner lijdende natuurgenooten mede te werken, met wilwillendheid ontvangen worden, en velen het heilzame gevolg van het door mij opgegeven middel ondervinden! Ik zoude mij voor mijne moeite dubbel beloond achten!

MIDDEL
TEGEN DE
KANKERKLIEREN IN DE BORSTEN.

Het is mij altoos hoogst aangenaam geweest, wanneer ik iets mogt bijdragen tot de bevordering en algemeene verspreiding der heelkunde, waarvoor ik den diepsten eerbied koester. Over 't algemeen is het niet te ontkennen dat de heelkunde in den laatsten tijd, ook in ons dierbaar vaderland, de grootste vorderingen heeft gemaakt. Ten opzigte der Kankerklieren in de Borsten van vrouwen, schijnt zij echter tot nu toe het doel niet genoegzaam bereikt te hebben.

Diep wordt het gevoel van ieder weldenkenden getroffen, wanneer hij het schoone geslacht zoo menigvuldiglijk ziet aangetast door den vreesselijke kanker of de kankerklieren in de borsten, en bespeurt dat alle hulp, die men daarbij aanwendt, vruchteloos is.

Jaarlijks ziet men de zoogenaamde Nonnen, of *Barmhartige Zusters* in ons land overkomen, met een zoogenaamd *geheim* middel, om die schrikkelijke kwaal te herstellen; er is geen twijfel aan of dit middel heeft veelal de beste uitwerking en brengt eene volkomene genezing te weeg; ten minsten wanneer men de kwaal niet reeds te lang verzuimd of door verkeerde middelen vermorst heeft, zoodat de kanker reeds inwendig wortel

heeft geschoten, want in dat geval is er geen ander middel dan het mes of het vuur, en dezen zijn in die teedere ligchaamsdeelen altoos hoogst gevaarlijk, en veelal onzeker.

Hoe heilzaam echter het middel, door de Nonnen aangewend, zijn moge, is het eene verfoeijelijke zaak, dat zij, uit beginselen van baatzucht of anderzins, iets geheim houden, en zich misschien tegen goud laten betalen, dat tot welzijn van het menschdom strekt, eu waarvan de kennis niet genoeg kan verspreid worden, wil men de edele geneeskunst niet tot eene vuige geldwinning verlagen.

Van dit menschlievend beginsel uitgaande, heb ik mij jaren lang toegelegd en alle mogelijke proefnemingen in het werk gesteld, om een genoegzaam middel tegen de kankerklieren te vinden; en ook in dit opzigt heb ik, onder 's Hemels zegen, wederom mijn doel mogen bereiken. Ik moet het erkennen: het middel, dat ik opgeef is in allen deele volkomen hetzelfde, dat door de Nonnen aangewend wordt, (een toeval heeft mij zulks ontwijfelbaar zeker doen ontdekken.) Maar wat zij, als een diep geheim voor geld verkoopen, leg ik, door een beter beginsel gedreven, geheel belangeloos voor mijne medemenschen bloot. De overtuiging dat ik, in Gods hand, het middel wezen mag om zoo menige ongelukkige te redden, die anders gevaar loopt onder hare kwaal te bezwijken, en de hoop op herstel misschien reeds geheel heeft opgegeven, zal mijne schoonste belooning zijn. Men zegge: MEIJER heeft mij uit

menschenliefde van een' smartelijken dood gered! Dat woord alleen zal bij mij tegen duizendenopwegen.

Zie hier, lezer, het middel, en stel u gerust dat het in niet een opzigt verschilt met dat, hetwelk de Nonnen u als een *diep geheim*, en onder, wie weet hoe vele dwaze plegtigheden, voordienen.

Men neemt *rivierkrabbetjes*, of zoogenaamde *rivierkreeften;* weegt ze op eene schaal, en doet er eene gelijk gewigt *Knoflook* bij. Deze kreeften worden nog levend, te gelijk met het knoflook, in een vijzel fijn gestampt, tot dat het eene gelijke pap uitmaakt; deze pap legt men op een zeemen lap, en plaatst dezelve op de borst, op de kankerklieren. Wanneer de pleister op de borst ligt dan gevoelen de lijderessen als of er levendige beesten op de borst kruipen.

De pap moet vier-en-twintig uren op de borst blijven liggen, en gedurende al dien tijd mag de lijderes niet slapen, en ook niets anders gebruiken dan een kop koffij met een boterham. Als de vier-en-twintig uren voorbij zijn, wordt de pleister afgenomen en in den grond begraven, en men legt eene nieuwe zeemen lap op de borst. Door dit middel wordt het vergif van den kanker uitgetrokken, en de klieren verdwijnen langzamerhand.

Mogten de klieren zeer erg zijn, dan moet men het middel gedurende acht-en-veertig uren aanwenden, en de pleister met de vier-en-twintig uren ververschen, en dan kan men waarlijk verzekerd zijn dat men van de kwaal genezen is; doch nu het middel eenmaal bekend is, mag men er

zoo lang niet mede wachten, maar moet het, zoodra de beginselen van het kwaad zich openbaren, in het werk stellen.

De rivierkreeften of krabbetjes kan men hier niet bekomen. In Braband en Duitschland vindt men ze in overvloed; misschien ook wel in Gelderland of in Noord-Braband, dit te onderzoeken en zich het geneesmiddel aan te schaffen, kan niet moeijelijk vallen.

Zietdaar, geachte lezers, het eenvoudige en zekere middel. Gebruikt het tot uw welzijn! Wij beleven thans een' tijd waarin de beschaving haren hoogsten top bereikt heeft, het zijn de dagen niet meer van domheid en geheimhouding. Neen! het betaamt elken eerlijken Hollander zijne lijdende natuurgenooten bij te staan, met alle zijne vermogens, en het onbewimpeld openbaar maken van alle hulpmiddelen, die hem bekend zijn. Onze Natie, die wel klein in aantal maar groot in deugden is, heeft zich in de laatste dagen beroemd gemaakt door heldenmoed, zelfopoffering en vaderlandsliefde; wij willen het ook doen door algemeene en onbaatzuchtige menschenliefde, opdat wij in alle opzigten Europa tot een voorbeeld mogen verstrekken. Wat mij betreft, zoo het mij gelukken mogt nog iets uit te vinden, dat tot welzijn mijner natuurgenooten konde verstrekken, zal ik geen oogenblik in bedenking staan, om het hun terstond bekend te maken.

